

# Afweging aangaande Gezondheidskundige beoordeling GGD

## Inleiding

Op 29 september 2016 heeft de raad beleid vastgesteld voor het toepassen van een gezondheidstoets bij veehouderijen. Dit houdt in dat er bij aanvragen voor een omgevingsvergunning en verzoeken om aanpassing of wijziging van het bestemmingsplan die betrekking hebben op een veehouderij een gezondheidstoets dient plaats te vinden aan de hand van de Handreiking Veehouderij en Gezondheid. Indien hieruit blijkt dat dat een andere beoordeling door de GGD nodig is, zal deze worden aangevraagd.

Het initiatief is beoordeeld op grond van de afwegingsaspecten uit de 'Handreiking Veehouderij en Gezondheid'. Een aspect uit de Handreiking waarop geoordeeld dient te worden is 'ongerustheid bij omwonenden'. Initiatiefnemer concludeert op basis van de dialoog dat er geen sprake is van enige ongerustheid. De handreiking schrijft echter voor dat ongerustheid in relatie tot de volksgezondheid niet persé geldt voor het betreffende bedrijf, maar ook kan spelen bij andere veehouderijen in de omgeving. Gesteld kan worden dat er sprake is van een algemene ongerustheid onder de bevolking bij ontwikkelingen in de veehouderij. Het initiatief ziet toe op een uitbreiding waarbij er sprake is van een toename van aantal dieren en geurbelasting.

Gezien het voorgaande is het initiatief op 10 januari 2019 voorgelegd aan de GGD. Op 4 maart 2019 heeft de GGD haar gezondheidskundige beoordeling toegezonden. In deze beoordelingen heeft de GGD alle gezondheidsaspecten afzonderlijk beoordeeld. De GGD geeft geen eindoordeel over de ontwikkeling. Dit is volgens de GGD niet haar taak. Door gebruik te maken van het gegeven advies kan uw college gezondheid meewegen in de besluitvorming.

Het GGD advies is bijgevoegd. Onderstaand wordt per onderdeel ingegaan op de adviezen van de GGD.

## Geur

In het bedrijf worden naast vleeskuikens ook rundvee op het bedrijf worden gehouden. Voor rundvee geldt geen wettelijke emissiefactor, maar een vaste afstand. Het is om die reden niet mogelijk om rundvee mee te nemen in de berekening van de geurbelasting. De GGD is van mening dat de werkelijke geurbelasting door het rundvee hierdoor echter wel hoger kan zijn dan berekend. Afweging: Voor deze aanname van de GGD bestaat geen enkele onderzoeksbasis. Aan de vaste afstanden voor rundvee wordt ruimschoots voldaan. Daarnaast wijzigt het aantal rundvee op het bedrijf niet, waardoor de een correctie van de berekende geurbelasting, als daar al sprake van zou zijn, geurbelasting gelijk blijft.

De GGD merkt op dat bij het bepalen van de geuremissie is gerekend met de gemiddelde emissiefactor. Bij vleeskuikens is de geurbelasting het hoogste aan het einde van de cyclus (vlak voordat ze naar de slacht gaan). De GGD adviseert ook deze piekbelasting door te rekenen om zo het worst-case scenario inzichtelijk te maken. Afweging: In 2016 zijn de emissiefactoren van vleeskuikens bijgesteld om beter aan te sluiten bij het groeipatroon van vleeskuikens. Op dit moment wordt bij de gemiddelde geuremissie dus al rekening gehouden met de pieken in de geurbelasting. Daarnaast blijft in de berekeningen de geurbelasting op gevoelige objecten gelijk. Er is dus geen toename van geurbelasting door de ontwikkeling. In de huidige situatie is er ook sprake van een piekbelasting. Verwacht kan worden dat de piekbelasting, gezien de beperkte toename van het aantal dieren, vrijwel gelijk zal blijven. Desalniettemin is de piekbelasting in de huidige en beoogde situatie doorgerekend.

### Gekozen bedrijf:

Vlieterdijk 34 pluimvee worst-case situatie

### Bijbehorende Bronnen en Geurgevoelige locaties:

| Nr. | ID               | X-Coord. | Y-Coord. | Type | Geur norm | Geur belasting |
|-----|------------------|----------|----------|------|-----------|----------------|
| 1   | Stal 2           | 151 224  | 365 429  | B    |           |                |
| 2   | Stal 3           | 151 243  | 365 418  | B    |           |                |
| 3   | Stal 4           | 151 262  | 365 408  | B    |           |                |
| 4   | Stal 6           | 151 285  | 365 401  | B    |           |                |
| 5   | Stal 7           | 151 311  | 365 390  | B    |           |                |
| 6   | Vlieterdijk 30   | 150 573  | 366 117  | G    | 10,0      | 2,8            |
| 7   | Dorpstraat 63    | 150 738  | 366 329  | G    | 3,0       | 2,4            |
| 8   | Lommelsedijk 7   | 150 099  | 365 637  | G    | 10,0      | 1,3            |
| 9   | Lommelsedijk 9   | 150 185  | 365 554  | G    | 10,0      | 1,3            |
| 10  | Hondsbosserdijk  | 150 166  | 365 368  | G    | 10,0      | 1,2            |
| 11  | Hondsbosserdijk  | 151 420  | 364 481  | G    | 10,0      | 1,8            |
| 12  | Hutten 2         | 152 209  | 365 172  | G    | 10,0      | 2,0            |
| 13  | Achterste Aa 14  | 152 335  | 365 919  | G    | 10,0      | 1,8            |
| 14  | Schattersdijk 24 | 151 416  | 366 449  | G    | 10,0      | 2,3            |

| Gekozen bedrijf:                               |                  |          |          |      |           |                |
|------------------------------------------------|------------------|----------|----------|------|-----------|----------------|
| Vlieterdijk 34 pluimvee worst-case situatie    |                  |          |          |      |           |                |
| Bijbehorende Bronnen en Geurgeoelige locaties: |                  |          |          |      |           |                |
| Nr.                                            | ID               | X-Coord. | Y-Coord. | Type | Geur norm | Geur belasting |
| 1                                              | Stal 2           | 151 224  | 365 429  | B    |           |                |
| 2                                              | Stal 3           | 151 243  | 365 418  | B    |           |                |
| 3                                              | Stal 4           | 151 262  | 365 408  | B    |           |                |
| 4                                              | Stal 6           | 151 285  | 365 401  | B    |           |                |
| 5                                              | Vlieterdijk 30   | 150 573  | 366 117  | G    | 10,0      | 2,8            |
| 6                                              | Dorpstraat 63    | 150 738  | 366 329  | G    | 3,0       | 2,4            |
| 7                                              | Lommelsedijk 7   | 150 099  | 365 637  | G    | 10,0      | 1,3            |
| 8                                              | Lommelsedijk 9   | 150 185  | 365 554  | G    | 10,0      | 1,3            |
| 9                                              | Hondsbosserdijk  | 150 166  | 365 368  | G    | 10,0      | 1,2            |
| 10                                             | Hondsbosserdijk  | 151 420  | 364 481  | G    | 10,0      | 1,7            |
| 11                                             | Hutten 2         | 152 209  | 365 172  | G    | 10,0      | 2,0            |
| 12                                             | Achterste Aa 14  | 152 335  | 365 919  | G    | 10,0      | 1,8            |
| 13                                             | Schattersdijk 24 | 151 416  | 366 449  | G    | 10,0      | 2,3            |

Huidige situatie: piekbelasting

Beoogde situatie: piekbelasting

Zoals uit bovenstaande tabellen blijkt, blijft de piekbelasting in de huidige en beoogde situatie ruim onder de geurnorm. Tevens is er enkel op een gevoelig object aan de Hondsbosserdijk (10 linkertabel, 11 rechtertabel) sprake van een toename van slechts 0,1 OU/m<sup>3</sup>.

## Endotoxine

Wanneer er sprake is van meerdere veehouderijen in elkaars nabijheid, zoals in het huidige gebied, is er sprake van cumulatie, waar er door een opeenstapeling van endotoxine-uitstoot de 30 (EU)/m<sup>3</sup> kan worden overschreden. De GGD adviseert om een indicatieve kaart van de cumulatie van endotoxinen op te stellen om zo enig inzicht te krijgen in de mogelijkheid dat er sprake is van een risico door cumulatie in dit gebied. Afweging: de ODZOB is reeds ingeschakeld om te oordelen op het onderdeel endotoxine. Zij hebben reeds geoordeeld dat het beoogde plan geen risicovolle ontwikkeling is ten aanzien van het endotoxine toetsingskader omdat er géén extra woningen binnen de afstandscontour komen te liggen en omdat afname is van de uitstoot van fijnstof. Door die afname van de uitstoot van fijnstof nemen ook de risico's bij cumulatie af. Een indicatieve kaart van de cumulatie zal door de ontwikkeling dan ook tot verbetering leiden in de beoogde situatie. Het opstellen van een dergelijke kaart zijn dan ook niet enkel op dit bedrijf moeten richten maar in zijn algeheel.

## Zoönosen

Ten aanzien van zoönosen geeft de GGD de volgende adviezen mee:

- Opleidingsplan

De GGD is van mening dat een gestructureerd opleidingsplan waarin aandacht is voor zoönosen en hygiëne geborgd is, noodzakelijk is in een moderne bedrijfsvoering. Afweging: Een goede bedrijfshygiëne is in de pluimveesector enorm belangrijk. Het is echter niet mogelijk om hier in het voorliggende bestemmingsplan, of in de later te verlenen omgevingsvergunning, voorwaarden aan te koppelen. Het bestemmingsplan bevat regels die ondernemer verplichten een duurzame bedrijfsvoering na te streven. In het kader van goed ondernemerschap lijkt het vanzelfsprekend dat er opleidingen gevolgd worden.

- Hygiëne sluis

Bij de bouw van een nieuwe stal en verbouwing van stallen raadt de GGD aan de mogelijkheden voor een hygiënesluis per stal te overwegen. Afweging: Het bestemmingsplan bevat regels die ondernemer verplichten een duurzame bedrijfsvoering na te streven. In het hygiëneprotocol van IKB kip wordt er gesproken over een schone en vuile bedrijfsgedeelte.

- Quarantaine plek:

Het advies van de GGD is om na te gaan of een quarantaineplek meegenomen kan worden bij de nieuwbouw en/of verbouw van stallen. Afweging: Quarantaineplaatsen zijn niet gebruikelijk in de pluimveesector. Als er een ziekte uitbreekt zit alles op slot en wordt het gehele bedrijf geruimd en blijft het leeg. De vraag is dan ook wat de meerwaarde is van een quarantaineplaats. Naar onze mening betreft dit een keuze van de ondernemer.

- IKB-kip:

Het is van belang om op dit moment en ook in de toekomst na te gaan of het bedrijf nog voldoet aan de eisen van IKB-kip. Afweging: Bedrijf wordt hierop door een gecertificeerd instituut op gecontroleerd of bedrijf voldoet aan de gestelde eisen. Een certificaat is in beginsel 1 jaar geldig. Na afloop van het jaar vindt een controle plaats wanneer bij goedkeuring dit met een jaar wordt verlengd. Het bestemmingsplan bevat regels die ondernemer verplichten een duurzame bedrijfsvoering na te streven.

- Grieprik:

De GGD adviseert de veehouder/medewerkers om zich jaarlijks te laten vaccineren tegen griep. Afweging: Ondernemer kan hiertoe niet worden verplicht. Het betreft een keuze van de ondernemer.

### **Transport en landschappelijke inpassing**

De afvoer van dieren vindt in de nachtperiode plaats. Transport in nachtelijke uren kan leiden tot een verstoring van de nachtrust en dient naar mening van de GGD daarom zoveel mogelijk te worden vermeden.

Mocht dit niet vermeden kunnen worden, dan raden wij aan de laadplaats zodanig te situeren dat de mogelijke geluidshinder voor omwonenden zoveel mogelijk beperkt worden. Afweging: Uit het oogpunt van dierenwelzijn gebeurt het uitladen 's als het donker is. De dieren zijn dan rustig en makkelijker te vangen met gebruikmaking van infrarood. Bij daglicht ontstaat er juist paniek. De laad en losfrequentie is dermate laag dat dit nauwelijks van invloed is op de nachtrust. Indien nachtrust wel wordt verstoord, dan is dit ook niet enkel te wijden aan de vervoersbewegingen van het bedrijf. Het bedrijf is op voldoende afstand gelegen van woongebied, waardoor ook bij het laden en lossen geen sprake zal zijn van overlast.

### **Resumé**

Op veel aspecten is de GGD positief. Op enkele punten worden adviezen meegegeven aan uw college. ten aanzien van de ontwikkeling zijn ter harte genomen. Vooral m.b.t. tot zoönosen is vooral bewustwording bij de ondernemer van belang. Het GGD-rapport wordt om die reden ook met hem gedeeld om zo bewustwording te creëren.